

JUSTIITS- JA DIGIMINISTER

MÄÄRUS

2027. a nr ...

**Kohtukordnikele erivahendi ja relva väljastamise
ja tagastamise ning relva kandmise kord ning väljaõppe nõuded**

Määrus kehtestatakse kohtute seaduse § 126² lõike 1 alusel.

**1. peatükk
ÜLDSÄTTED**

§ 1. Reguleerimisala

Määrusega kehtestatakse kohtukordnikele erivahendi ja relva väljastamise ja tagastamise ning relva kandmise kord ning väljaõppe nõuded.

§ 2. Terminid

(1) Erivahend käesoleva määruse tähenduses on kohtute seaduse § 126² lõikes 3 nimetatud vahend.

(2) Relv käesoleva määruse tähenduses on kohtute seaduse § 126² lõikes 4 nimetatud vahend.

**2. peatükk
ERIVAHENDI JA RELVA VÄLJASTAMINE**

§ 3. Erivahendi ja relva väljastamise õigus

(1) Kohtukordnikule võib väljastada erivahendi või relva, kui ta on läbinud käesoleva määruse §-is 15 sätestatud väljaõppe ja vastab §-des 6 ja 7 sätestatud tingimustele.

(2) Erivahendi või relva väljastab kohus, kus kohtukordnik töötab.

(3) Erivahendi või relva väljastamisel lähtutakse kohtukordniku ülesannetest ja töökeskkonna ohtude hindamisest.

§ 4. Kohtukordnikele väljastatavad erivahendid

Kohtukordnikele võib väljastada järgmisi erivahendeid:

- 1) käerauad;
- 2) sidumisvahendeid.

§ 5. Kohtukordnikele väljastatavad relvad

Kohtukordnikele võib väljastada järgmisi relvi:

- 1) gaasipihusti;
- 2) kummi- või teleskoopnui.

§ 6. Erivahendi väljastamise tingimused

(1) Erivahendi väljastamisel peavad olema täidetud järgmised tingimused:

- 1) kohtukordnik on läbinud vastava erivahendi kasutamise väljaõppe;
- 2) kohtukordnik on võimeline erivahendit kasutama.

(2) Käerauad või sidumisvahendeid võib väljastada kohtukordnikule, kes on läbinud nende kasutamise väljaõppe ning tervisekontrolli töötervishoiuarsti määratud ajavahemiku järel.

§ 7. Relva väljastamise tingimused

(1) Relva väljastamisel peavad olema täidetud järgmised tingimused:

- 1) kohtukordnik on läbinud vastava relva kasutamise väljaõppe;
- 2) kohtukordnik vastab relva kandmise nõuetele.

(2) Gaasipihustit võib väljastada kohtukordnikule, kes on läbinud gaasipihustite kasutamise väljaõppe ning kes on läbinud tervisekontrolli töötervishoiuarsti määratud ajavahemiku järel.

(3) Kummi- või teleskoopnuia võib väljastada kohtukordnikule, kes on läbinud kummi- või teleskoopnuia kasutamise väljaõppe ja tervisekontrolli töötervishoiuarsti määratud ajavahemiku järel.

(4) Relva väljastamisel arvestatakse kohtukordniku töökeskkonda ja ülesannete eripära.

§ 8. Erivahendi ja relva väljastamise dokumenteerimine

(1) Erivahendi ja relva väljastamine dokumenteeritakse.

(2) Erivahendi või relva väljastamisel koostatakse väljastamise akt, kuhu kantakse:

- 1) kohtukordniku nimi ja isikukood;
- 2) väljastatud erivahendi või relva nimetus, number või tehniline kirjeldus;
- 3) väljastamise kuupäev;
- 4) väljastanud isiku nimi ja allkiri;
- 5) erivahendi või relva saanud kohtukordniku allkiri.

(3) Kohtus peetakse erivahendite ja relvade arvestust.

3. peatükk

ERIVAHENDI JA RELVA TAGASTAMINE

§ 9. Erivahendi ja relva tagastamise kohustus

- (1) Kohtukordnik on kohustatud tagastama erivahendi või relva, kui:
- 1) kohtukordniku töö- või teenistussuhe peatub või lõpeb;
 - 2) kohtukordnik ei vasta enam erivahendi või relva väljastamise tingimustele;
 - 3) erivahend või relv vajab hooldust või remonti;
 - 4) kohtute turvateenistuse turvajuht otsustab erivahendi või relva tagastamise muul põhjusel.
- (2) Erivahendi või relva tagastamine dokumenteeritakse sarnaselt väljastamisele.

§ 10. Erivahendi ja relva tagastamise kord

- (1) Kohtukordnik tagastab erivahendi või relva koheselt pärast paragrahvi 9 lõike 1 nimetatud aluse tekkimist.
- (2) Erivahendi või relva tagastamisel kontrollib seda vastu võttev isik erivahendi või relva seisukorda.
- (3) Erivahendi või relva tagastamisel koostatakse tagastamise akt, kuhu kantakse:
- 1) tagastatava erivahendi või relva nimetus ja number (olemasolul) või tehniline kirjeldus;
 - 2) tagastamise kuupäev;
 - 3) erivahendi või relva seisukord;
 - 4) tagastanud kohtukordniku nimi ja allkiri;
 - 5) vastu võtnud isiku nimi ja allkiri.

4. peatükk

ERIVAHENDI JA RELVA KANDMINE NING HOIDMINE

§ 11. Erivahendi ja relva kandmise tingimused

- (1) Kohtukordnik võib erivahendit ja relva kanda ametiülesannete täitmisel, kui:
- 1) erivahend ja relv on talle väljastatud vastavalt käesolevale määrusele;
 - 2) kohtukordnik on läbinud vastava erivahendi ja relva kasutamise väljaõppe;
 - 3) kohtukordnik on läbinud tervisekontrolli töötervishoiuarsti määratud ajavahemiku järel.
- (2) Kohtukordnik kannab erivahendit ja relva vajadusel varjatult või nähtavalt.
- (3) Erivahendi ja relva kandmise viisi otsustab kohtute turvateenistuse turvajuht, lähtuvalt:
- 1) kohtu turvalisuse vajadusest;
 - 2) kohtus menetletavate asjade eripärast;
 - 3) üldisest ohuhinnangu tasemest.
- (4) Erivahendit ja relva kantakse varjatult:
- 1) tsiviilriides ülesannete täitmisel;
 - 2) erikorraldusega, kui avalik erivahendi ja relva kandmine võib ohustada ülesande täitmist või põhjustada põhjendamatu ärevust.

(5) Kohtukordnikul on keelatud erivahendit ja relva kanda korrakaitseseaduse § 36 tähenduses joobeseisundis.

§ 12. Erivahendi hoidmine ja käsitsemine

(1) Kohtukordnikul on keelatud anda erivahendit kõrvalisele isikule.

(2) Erivahendi hoidmise korralduse kohtus otsustab kohtute turvateenistuse turvajuht.

(3) Erivahendi hoidmise lubatavuse kohtukordniku elukohas otsustab kohtute turvateenistuse turvajuht.

§ 13. Relva hoidmine ja käsitsemine

(1) Kohtukordnik hoiab ja käsitseb relva ohutusnõuete kohaselt.

(2) Relva hoidmise korralduse kohtus otsustab kohtute turvateenistuse turvajuht.

(3) Relva hoidmise lubatavuse kohtukordniku elukohas otsustab kohtute turvateenistuse turvajuht, kui hoiukohas on tagatud relva säilimine ja ohutus ümbrusele.

(4) Relva hoitakse lukustatud relvakapis või muus lukustatud turvalises hoiukohas, mis välistab relva kättesaadavuse kõrvalistele isikutele.

(5) Kohtukordnik peab hoidma talle väljastatud erivahendit ja relva väljaspool hoiukohta igal ajal nii, et need ei satuks kõrvalise isiku kätte.

(6) Kohtukordnik peab viivitamata teavitama kohtute turvateenistuse turvajuhti talle väljastatud erivahendi või relva vargusest, kadumisest, hävimisest või kõrvalise isiku kätte sattumisest.

§ 14. Erivahendi ja relva kasutamise dokumenteerimine

(1) Erivahendi ja relva kasutamine dokumenteeritakse vastavalt korrakaitseseaduse nõuetele.

(2) Erivahendi ja relva kasutamisest teatab kohtukordnik viivitamata kohtute turvateenistuse turvajuhile.

5. peatükk VÄLJAÕPPE NÕUDED

§ 15. Erivahendi ja relva käsitlemise väljaõpe

(1) Erivahendi ja relva käsitlemise väljaõpe hõlmab:

- 1) ohutu käsitlemise põhimõtteid;
- 2) tehnilist kirjeldust, andmeid ja käsitlemise võtteid;
- 3) käsitlemise õiguslikke aluseid;
- 4) praktilisi harjutusi;
- 5) esmaabiteadmisi ja –oskuseid.

(2) Käeraudade ja sidumisvahendite kasutamise väljaõppe kestus on vähemalt 4 akadeemilist tundi.

(3) Kummi- või teleskoopnuia kasutamise väljaõppe kestus on vähemalt 4 akadeemilist tundi, millest vähemalt 2 tundi on praktilised harjutused.

(4) Erivahendi käsitlemise väljaõpe lõpeb arvestusega.

(5) Relva käsitlemise väljaõpe lõpeb eksamiga, mis koosneb teoreetilisest ja praktilisest osast.

(6) Kohtukordnik peab läbima erivahendi ja relva käsitlemise täienduskoolituse iga kolme aasta tagant.

6. peatükk RAKENDUSSÄTTED

§ 16. Määruse jõustumine

Käesolev määrus jõustub 2027. aasta 4. septembril.

§ 17. Üleminekusätted

(1) Enne käesoleva määruse jõustumist kohtukordnikele väljastatud erivahendid ja relvad loetakse väljastatuks vastavalt käesolevale määrusele.

(2) Kohtukordnikud, kellele on enne käesoleva määruse jõustumist väljastatud erivahend või relv, peavad läbima käesoleva määruse § 15 sätestatud väljaõppe kahe aasta jooksul määruse jõustumisest arvates.

(allkirjastatud digitaalselt)
Liisa-Ly Pakosta
justiits- ja digiminister

(allkirjastatud digitaalselt)
Tiina Uudeberg
kantsler